A°. 1859. N°. 248.

DINGSDAG 18 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Dingsdag 18 Oktober.

Gister avond hebben wij per telegraaf berigt ontvangen van het *teekenen van het vredes-verdrag tusschen Frankrijk en Oostenrijk* te Zurich. Die teekening heeft gister Maandag plaats gehad. Dadelijk hebben wij gister avond van dat berigt nog in de stad mededeeling gedaan. Het berigt bevat geene bijzonderheden, terwijl er ook van Sardinië geene sprake in is. Intusschen mag men verwachten, dat ook tusschen Oostenrijk en Sardinië de betrekking weldra op geregelden voet zal zijn.

Wat het kongres aangaat, daarvan is niets naders bekend; het zal bijeenkomen, zegt men, maar van Engelsche zijde wordt er herinnerd aan de moeijelijkheid, die Gr. Brittanje blijft opwerpen, dat het beginsel der volksregten door het kongres moet erkend worden, als de Eng. regering zich daarop zal laten vertegenwoordigen. In de onzekerheid, wat er derhalve van 't kongres zal worden, en onder welke voorwaarden het zal bijeenkomen, worden er zoovele verschillende veronderstellingen gemaakt, dat we die voor heden zullen ter zijde stellen, daar het binnenland meer de aandacht der lezers zal wekken.

De zaak der bisschoppelijke mandementen ten gunste van de onschendbaarheid des Pauss. Staat is gesmoord, doordien de Fransche regering is tusschen beide gekomen. Men vraagt zich af, of evenwel de hooge prelaten nu nog wel zullen zwijgen, en of hun werken in stilte niet nog meer ontevredenheid en verkeerden indruk zal maken, dan wanneer hunne beweringen door de drukpers werden onderzocht en bestreden? — Hoe de Romeinsche bevolking over het Rom. bestuur denkt, kan men nader opmaken uit de mededeeling van 't geen bij 't vertrek van den Sard. gezant uit Rome plaats greep. De Sard. minister *Dabormida* is thans te Parijs. Men gelooft, dat hij komt spreken over de noodzakelijkheid, waarin het hof van Turijn zou verkeeren, om ter handhaving van de goede orde in Midden-Italië eindelijk een goed en vast bestuur er daar te stellen, door een regentschap aan den prins van *Carignan* op te dragen. Midden-Italië langer in een voorloopigen toestand te laten, wat het bestuur er betreft, zou een onvergeeflijk in de waagschaal stellen zijn van de dierbaarste belangen eens volks.

De Spaansche expeditie tegen Marokko schijnt bepaald te worden voortgezet, daar van wege den keizer geene voldoening aan Spanje is gegeven.

Per overlandmail zal men berigten vinden omtrent het vertrek van Eng. troepen uit Indië en van Fransche uit Cochin China. Van China zelfs is weinig nieuws. — Voor *onze* Oost-Indische berigten verwijzen wij naar hierachter, terwijl wij ons verder bekorten, om des lezers aandacht te vestigen op het voorloopig verslag der Kamer over de zaak der spoorwegen, dat dus nader door een regeringsantwoord moet worden gevolgd; de meerderheid verklaart zich voor de regeringsplannen, of althans daarin te willen berusten! 52 leden hebben aan het onderzoek in de afdeel. deel genomen.

De sinds eergister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Madrid, Zondag. De maarschalk *Serrano* heeft Madrid gisteren morgen verlaten, daar het uitstel, aan Marokko toegestaan, om voldoening te verschaffen aan de eischen van Spanje, verstreken is. Onze konsul te Tanger heeft die stad gister avond moeten verlaten. De voldoening, die nog zou kunnen worden aangeboden, na het intrekken van onze vlag, zal niet meer worden aangenomen. Wij zijn zonder nadere tijdingen van Algesiras.

Het kongres der afgevaardigden heeft gister het jongste traktaat met Rome onderzocht, betrekkelijk de desamortisatie der geestelijke goederen.

Genua, Zondag. De koning is gister binnen onze muren aangekomen. Z. M. werd ontvangen onder de toejuichingen van geheel de stad, die schitterend versierd was.

De keizerin-moeder van Rusland is eveneens te Genua aangekomen. Koning *Victor Emmanuel* heeft de keizerlijke weduwe aan het station ontvangen en haar naar het paleis geleid, waar zij haar verblijf zal houden.

Genua, Zondag avond. De heer *Salvagnoli*, gezant van Toskane, en de heer *Bianchini*, sekretaris-generaal der Toskaansche regering, zijn hier aangekomen, om koning *Victor Emmanuel* hunne opwachting te maken.

De prins *de Carignan* is de keizerin-moeder van Rusland tot Arona te gemoet gegaan.

De feesten, ter gelegenheid van 's konings verblijf alhier zullen verscheidene dagen duren.

De *Corriere mercantile* zegt, dat men algemeen gelooft, dat de reis van generaal *Dabormida*, onzen minister van buitenlandsche zaken, naar Parijs, in verband staat met een krachtiger optreden van Piemont in de regeling der Italiaansche zaken, vooral wat betreft de eenheid van bestuur en het regentschap.

Marseille, Zondag. De heer *Ward*, minister der Vereen. Staten in China, is te Peking aangekomen; hij is op zijnen weg goed behandeld.

Graaf *Muravieff*, goeverneur van Siberië, is aan boord van eene Russ. paketboot in de rivier Po Thang, zes mijlen ten noorden van de Peï Ho, aangekomen. Shanghai is zeer rustig, maar de Chinezen zijn zeer aanmatigend.

De keizer van China heeft den Mongoolschen generaal, die eene memorie heeft geschreven over de kunst om tegen de Europeanen oorlog te voeren, tot den hoogsten militairen rang verheven. De Chinezen zijn alleen dáárom te Taku niet op de vlugt geslagen, wijl de Mongoolsche generaal hun door drie breede grachten daartoe den pas had afgesneden.

De soldaten der voormalige O. I. kompanjie zijn uit Britsch-Indië gedeeltelijk naar Engeland, gedeeltelijk naar China vertrokken. De Fransche troepen, die zich in Cochin China bevinden, zullen zich naar China begeven om deel uit te maken van de expeditie.

De hoofden der Ind. opstandelingen houden zich steeds in Nepaul op.

Turijn, Maandag. De keizerin-moeder van Rusland is gister naar Nizza vertrokken.

Bern, Maandag. De bondsraad heeft de Oostenrijksche stoombooten, die op het Lago Maggiore varen, gekocht, met al het materieel, voor de som van 400,000 franks.

De Oostenrijksche gezant zal zich naar de plaats zelve begeven, om de overdragt ten overstaan van de Zwitsersche kommissarissen te bewerkstelligen.

Bern, maandag middag. Het vredesverdrag tusschen Frankrijk en Oostenrijk is heden te Zurich geteekend.

Londen, Maandag. De *Morn. Post* verklaart, dat Engelands toetreding tot een kongres nog niet zoo zeker is, en afhangt van de vervulling der bekende voorwaarde door lord *John Russell* daarvoor gesteld.

De stoomboot Arabia, die den 4. Nieuw-York verliet, is aangekomen, medebrengende 100,000 dollars. Door *Walker* is eene expeditie tegen Nicaragua ondernomen.

Londen, Maandag. De *M. Post* verklaart, dat Engelands deelname aan het kongres nog onbeslist is en afhangt van de voorwaarde door lord *Russell* gesteld.

De koningin wordt heden te Londen terugverwacht. Volgens berigten uit New-York van den 4. heeft generaal *Walker* eene nieuwe expeditie tegen Nicaragua ondernomen. Het liberaal programma van het nieuw ministerie van Costa Rica heeft in die republiek veel geestdrift verwekt.

Londen, heden, Dingsdag. De *Morn. Post* zegt dat omtrent het kongres nog niets beslist is en dus zeker niet omtrent de mogendheden die er deel aan zullen nemen en de grondslagen waarop het gehouden zal worden. Engeland, zegt het blad, zal er geen deel aan nemen, tenzij Italië's onafhankelijkheid worde gewaarborgd.

Uit Amerika verneemt men, dat ten gevolge van nieuwe pogingen tot opstand, de buitengewone volmagt van den president van Chili voor een jaar verlengd is.

Parijs, heden, Dingsdag. De *Moniteur* bevestigt dat het vredes-verdrag tusschen Frankrijk en Oostenrijk gisteren te Zurich is geteekend.

Prins *Jérôme* heeft gisteren HH. MM. een bezoek gebragt.

— Z. M. heeft aan den heer *R. H. Nierstrasz* vergund, zijne standplaats als notaris over te brengen van Krimpen op de Lek naar Rotterdam, en voorts benoemd tot notarissen: te Rotterdam mr. *W. P. A. Voorendonk*, adv. en kand.-not. aldaar, en *J. L. van Dam*, mede kand.-not. aldaar; te Lekkerkerk *W. A. Meyboom*, kand.-not. te Rijswijk; te Bleiswijk *E. Boere*, kand.-not. te Capelle op den IJssel; te Amsterdam *W. Kroese* en *J. H. Richard*, beiden kand.-not. aldaar,

— Z. M. heeft benoemd tot 1. luit.-kwartierm. bij het 8. reg. inf., den 2. luit.-kwart. *H. Balk*; tot 2. luit.-kwart. bij het 7. reg. inf., den sergeant-titulair *J. S. Diephuizen*, van het instruktie-bat.; bij het 8. reg. inf., den serg.-titul. *H. J. Bronner*, van het 5. reg. inf.

:— De heer *Messchert van Vollenhoven*, burgemeester van Amsterdam, heeft eergister een langdurig bijzonder gehoor bij Z. M. den koning gehad.

§— Uit het voorloopig verslag der Tweede Kamer over de voordragt tot bekrachtiging van de verleende koncessiën voor de Noorder- en Zuider-spoorwegen ontleenen wij 't volgende:

Door onderscheidene leden werd teruggekomen op de vroeger gemaakte opmerking, dat de regering tegenover de aanvragers om koncessie van spoorweglijnen en met opzigt tot het verleenen van zoodanige koncessiën, eene gedragslijn gevolgd heeft, die zich niet wel verklaren laat. Op nieuw werden voorbeelden aangehaald van aanvragen om koncessie, waarop, in weerwil van herhaalden aandrang, nooit eenig antwoord ontvangen is.

Nog andere punten werden hierbij ter sprake gebragt. Zoo werd gevraagd, hoe het stond met de lijn Utrecht-Amersfoort-Zwolle, waarvoor, aan den baron *van Lockhorst* reeds vroeger voorloopig koncessie was verleend.

Evenzoo wenschte men onderrigt te worden, of het waar is, dat reeds voor eenigen tijd eene ernstig gemeende aanvrage om koncessie door Amsterdamsche huizen of bijzondere personen voor de lijn Utrecht-Kuilenburg-'s Hertogenbosch bij de regering gedaan is; zoo ja, welk lot aan de aanvrage is te beurt gevallen.

Ook met opzigt tot de aanvrage om koncessie van de Noorderlijnen door den heer *Reerink* en anderen, bleven de bedoelde leden volharden bij de vroeger gemaakte bedenking.

Indien men dit een en ander in herinnering bragt, was het vooral, omdat men het vermoeden niet van zich kon weren, dat de regering door het uitsluitend onderhandelen met vooraf gekozen personen het belang des lands niet genoegzaam behartigd heeft.

In drie afdeelingen vertoonden zich op nieuw enkele voorstanders van staats-spoorwegen, zonder dat dit tot opzettelijke tegenspraak aanleiding gaf.

Het vraagstuk omtrent de verbetering der gemeenschap van Amsterdam met de zee door het graven van een kanaal door Holland op zijn smalst, kwam in twee afd. ter sprake. Er waren leden, die zich met de handelwijze der regering ook te dezen aanzien tevreden toonden. Zij meenden, dat over de spoorwegen niets moest beslist worden, zonder dat ook over de doorgraving werd besloten. Anderen echter zagen het verband tusschen beiden niet in.

Het denkbeeld der regering om thans, met afwijking van de vroegere voorstellen, de bekrachtiging der beide koncessiën voor de Noorder- en Zuider-spoorwegen in ééne en dezelfde wet te begrijpen, vond bij verscheidene leden afkeuring. Men kon in deze zamenkoppeling nauwelijks iets anders zien dan eene kansberekening, of liever een middel om de ijverige voorstanders der Zuider-spoorwegen ook voor de Noorder-spoorwegen te winnen, en omgekeerd. Er was iets stuitends in het gebruik van dat middel. Aan de leden der Kamer werd daardoor eene soort van zedelijken dwang aangedaan.

De overige leden deelden niet in deze bezwaren en achtten de handelwijze der regering in dit opzigt niet slechts verklaarbaar, maar zeer wel te regtvaardigen. Zij kon als het natuurlijk gevolg der laatste over dit onderwerp door de Kamer aangenomen motie van orde worden beschouwd, aan welke motie het denkbeeld ten gronde lag, dat de zaak der Zuider-spoorwegen, wegens het naauw verband met die der Noorder-spoorwegen, gelijktijdig met deze behoorde te worden afgedaan. Inderdaad is dat verband niet te miskennen.

Sommige leden kwamen zeer op tegen de groote omslagtigheid en weelde in de lijnen; men moest trachten zulk een spoorweget tot stand te brengen, dat zich spoedig zelf zou kunnen helpen; men dreigde nu verarming en verval van een deel der lijnen te bevorderen. Deze leden bleven hechten aan de be-

ginselen en aanwijzingen in 't voorl. verslag nopens den Noorderspoorweg vervat. In dat stelsel scheen staatshulp zich vooreerst te moeten bepalen tot eene lijn, die

Harlingen met de Hannoversche grens bij Aschendorf, en Leeuwarden, langs Sneek of Akkrum, over Heerenveen, met Raalte of Deventer verbond, om, vandaar Oostelijk naar Rheine en Westelijk naar Utrecht te worden geleid;

voorts van Utrecht, over Kuilenburg, naar den Bosch tot Boxtel of Eindhoven door te trekken, waar de baan zou uitkomen op die, welke van Vlissingen, over Middelburg, Goes, Breda, Tilburg, Venlo of Roermond, Oostelijk tot de Pruissische grens en Zuidelijk tot Meersen of Maastricht zou reiken.

Wat de **Noorderlijn** betreft, met nadruk werd op nieuw de meening voorgestaan, dat de lijn Harlingen-Leeuwarden-Groningen niet of niet genoegzaam doel zal treffen, zoolang de aansluiting met Leer of Aschendorf niet beter dan tot dusverre verzekerd is. Harlingen is onder onze zeehavens de derde in rang. Wanneer van daar eene lijn in eene Oostelijke rigting uitgaat, behoort die lijn niet enkel tot Groningen te loopen en dus de Hannoversche grenzen te naderen, maar deze grenzen te bereiken.

Door eenige leden werd twijfel geopperd, of, zoolang de aansluiting van Bremen en Hamburg met de Emder baan niet bestond, de verlenging der lijn Harlingen-Groningen tot aan die baan wel zoo wenschelijk ware.

Ook nu weder toonde zich een aanzienlijk getal leden tegen het denkbeeld gestemd, om de lijn van Meppel over Assen naar Groningen te doen loopen, en niet van Meppel over Heerenveen en Sneek naar Leeuwarden of Harlingen te trekken. Eene zoo welvarende provincie als Friesland, welker voornaamste voortbrengselen, vee en boter, bij uitnemendheid voor spoorwegvervoer geschikt zijn, werd daardoor grootendeels van het genot der voordeelen van de versnelde gemeenschap verstoken, en de belangrijke haven van Harlingen op eene zeer onvolkomene wijze met Rheine en de op dat punt uitloopende Duitsche spoorweglijnen in verband gebragt.

Verder achtte men de verbinding van de Noordergewesten met het hart van Holland, en van de Hollandsche steden met Noord Duitschland slechts op min gewenschte wijze daargesteld, als geene lijn van Deventer op Utrecht werd gelegd; verscheidene leden noemden die lijn eene noodzakelijkheid, zonder dat daarom de lokale lijn op Arnhem behoefde weg te vallen.

Wat **de verbinding van Noord en Zuid** aangaat, deze is in al de afdeelingen opzettelijk besproken. Hoewel een aanzienlijk aantal leden de meening voorstond, dat de regering daaromtrent een verkeerd stelsel heeft aangenomen, toonde de meerderheid zich voor dat stelsel gestemd, of meende zij bij den tegenwoordigen stand der zaak daarin te moeten berusten.

Van de zijde der meerderheid werd op den voorgrond gesteld, dat voor de verzekering eener goede gemeenschap binnen 's lands en naar buiten twee rivierovergangen hoogst wenschelijk zijn, en dat daardoor de leemte wordt aangevuld, die in het vroegere regeringsplan bestond.

Wanneer eenmaal het maken van twee rivierovergangen was aangenomen, moest, naar het gevoelen der meerderheid, ontwijfelbaar een dier overgangen in het westen des lands worden tot stand gebragt, en dus de lijn over Rotterdam, Dordrecht en den Moerdijk loopen.

Maar worden dan, vroeg men, door het kiezen van Rotterdam als westelijk uitgangspunt voor den Zuiderspoorweg de belangen van Amsterdam niet gekrenkt? Men erkende daarbij gaarne, dat die belangen zwaar in de schaal moeten wegen, maar kon toch niet inzien, dat Amsterdam reden heeft om zich zoo over verongelijking te beklagen.

Niettegenstaande dit alles waren ook onder de meerderheid leden, die, als de lijn Rotterdam-Dordrecht-Moerdijk behouden bleef, in het geven van eene andere rigting aan de meer oostelijke lijn zoo overgroot bezwaar niet zouden zien, mits de bedenking met opzigt tot het gevaar voor onze dijken uit den weg te ruimen ware.

Door de leden, die het denkbeeld der regering omtrent de rivierovergangen bestreden, werden bij de verdediging van één overgang in 't midden des lands niet zoozeer de belangen van Amsterdam en Rotterdam tegenover elkander gesteld, als wel dáárop gewezen, dat door het leggen van zulk een centrale hoofdlijn, waarvan, naar mate der behoefte, zijtakken links en regts konden uitgaan, een meer beknopt, meer gekoncentreerd spoorwegstelsel aangenomen, het Zuiden en Noorden op de meest gepaste wijze verbonden, en, wat men daarvan ook zeggen mogt, millioenen schats bespaard zouden worden. Aangenomen dat de lijn van Utrecht over Kuilenburg naar 's Bosch getrokken wierd, zou zij door eene welvarende, sterk bevolkte landstreek loopen, in de nabijheid van menige plaats, geschikt om het spoorwegverkeer te voeden. Men moest daarbij niet uit het oog verliezen, dat de regering en de voorstanders der twee rivierovergangen in het algemeen, om hun stelsel ingang te doen vinden, de lijn Maarsbergen-Tiel-'sBosch als punt van vergelijking aannemen, en de lijn over Kuilenburg, die ver de voorkeur verdient, als ter zijde stellen.

Door het aannemen der twee voorgestelde rivierovergangen, werd al verder beweerd, moet men tot eene voor de toekomst onzer spoorwegen verderfelijke weelde van lijnen vervallen en aan een deel daarvan eene rigting geven, voor het doel, dat men zich voorstelt, allerongelukkigst gekozen. De rivierovergang te Rotterdam, aan het westelijk uiteinde des lands, maakt de lijn Arnhem-Nijmegen-Venlo noodzakelijk. Maar wat verkrijgt men nu ook aan die zijde? Eene spoorweglijn, die van de overzijde der Waal tot Venlo door de dorre, zandige, schaars bevolkte strook lands aan den regter oever der Maas loopen zal, evenwijdig aan de lijn, welke, ook volgens de laatste memorie van beantwoording, de Pruissische regering van Crefeld naar Nijmegen wil doen leggen en daarvan in den regel slechts anderhalf uur of twee uur verwijderd. Zulk eene lijn kan niet produktief zijn. Zij zal in de gunstigste onderstelling te nauwer nood de exploitatiekosten opbrengen. Reeds uit dien hoofde alleen had de regering voor een stelsel moeten terugdeinzen, 't welk zulke verkeerde gevolgen na zich sleept.

Het hoofdbezwaar, tegen den rivierovergang in het midden des lands opgeworpen, ligt in de gevaren voor onze dijken, die uit het bestaan van vaste bruggen over onze groote rivieren bij ijsgang kunnen geboren worden. Maar zijn die gevaren werkelijk zoo zeer te duchten, en zijn zij bij den rivierovergang te Arnhem en Nijmegen niet evenzeer of zelfs in hooger mate aanwezig? Juist met het oog op de overbrugging van de Lek en de Merwede in de zoo gevaarlijk geachte rigting van Vianen en Gorinchem, is het buiten twijfel gesteld, dat de kunst middelen zou weten te vinden om de bezwaren, waarop de kommissie van hoofdambtenaren van 1855 wees, te overwinnen.

Bepaaldelijk wat de rivierovergangen te Kuilenburg en te Bommel betreft, schijnt het gevreesde gevaar van ijsverstoppingen ten gevolge van vaste bruggen, betrekkelijk weinig te duchten en minder zelfs dan elders.

Omtrent de **Zuiderlijn** werd na deze opmerkingen slechts in enkele bijzonderheden getreden; o. a. verlangde men over het Sloe geen brug maar een dam.

Wat de **financiële voorwaarden** der koncessiën aangaat volhardde een aanzienlijk getal leden in 't gevoelen, dat daardoor zoowel voor het tegenwoordige, als inzonderheid ook voor de toekomst, te zware lasten op den staat worden gelegd. Men meende daarbij te moeten vragen, of de begrootingen van de kosten van aanleg der banen en inzonderheid van de daartoe behoorende kunstwerken wel met de vereischte zorg waren opgemaakt.

De reg. had buitendien niet opgegeven, wat de kosten van door de spoorwegen noodzakelijke nieuwe verdedigingswerken zouden beloopen. Wat de waarborg aangaat, men wilde die op 25 jaar beperkt zien. Waar de wegen, na zulk een tijdsverloop, nog geene 4¼ pCt. opbragten, is er zeker geen billijke grond, om zulke wegen te leggen.

De meerderheid achtte de bezwaren in deze echter overdreven. Men kan nog niet voorzien van welk belang bepaalde lijnen zouden worden. Omtrent de rigtige raming der kosten waren er echter ook bij de meerderheid, die aan de juistheid daarvan twijfelden. Zij die klaagden over de groote offers, die zich de staat oplegde, wezen op de aanvrage *Reerink*, waarvan de voorwaarden zeer gunstig afstaken bij de door de regering ondersteunde.

Even als bij vroegere behandeling dezer aangelegenheid, verklaarde men zich nagenoeg algemeen tegen het door de regering gevolgde stelsel omtrent het verwerven van bijdragen voor den Noorderspoorweg van provinciën en gemeenten. Men zou het niet hebben afgekeurd, dat deze op eene andere wijze aan de spoorwegondernemingen verbonden waren geworden; maar nimmer had de regering er toe moeten komen op de provinciën en gemeenten eene soort van zedelijken dwang uit te oefenen.

*— In onze vorige hebben wij uit de *Stoompost* overgenomen een berigt omtrent verschil, dat er over de spoorwegzaak in den ministerraad zou zijn ontstaan, en omtrent de vraag van de koncessionarissen der Zuiderspoorwegen van invloedrijke Amsterdammers, of men in de hoofdstad tevreden zou wezen met de lijn Maarsbergen-'s Bosch, waarop een ontkennend antwoord zou gegeven zijn.

Een der genoemde koncessionarissen, Mr. *v. Reesema*, schrijft hierop in de *N. Rott Ct.*: »De *Ned. Stoompost* is verkeerd onderrigt. Het berigt is ten eenemale onjuist: en ik moet het daarom, ook namens mijne mede-kommissarissen, onmiddelijk tegenspreken."

De *Tijd* laat op die woorden deze opmerking volgen: «De onderteekenaar van dit in zulke stellige bewoordingen vervat berigt is, zoo als men weet, een der deelgenooten van de firma *Bredius, Sijpesteyn* c. s., koncessionarissen der Zuiderlijn. Men mag bij het lezen daarvan zich afvragen of de gunst, waarin die heeren bij sommige ministers staan, reeds zoo hoog geklommen is, dat zij mededeeling ontvangen van hetgeen in den ministerraad voorvalt, en zich daardoor geregtigd kunnen wanen, om op den toon van een officieel orgaan te verklaren, wat de regering al of niet voornemens is aangaande belangrijke Staats-aangelegenheden te verrigten. De onderlinge verhouding dier koncessionarissen en de betrokken ministers wordt hoe langer hoe vreemder."

Van den kant van Rotterdam wordt intusschen alles gedaan, om het te 's Hage gewonnen terrein niet te verliezen. Het regeringsorgaan in zake de spoorwegen, dat tevens orgaan is der koncessionarissen, vergenoegt zich niet met in zijn blad door allerlei onjuiste voorstellingen zijne zaak te verdedigen, het laat door bemiddeling van zijn uitgever tevens in 't buitenland het publiek om den tuin leiden, en heeft o. a. in de *Köln. Ztg.* thans een artikel ten voordeele der regeringsontwerpen doen opnemen.

't Is heerlijk, en aanbevelenswaard voor de regeringsplannen! Wijl er in Nederland slechts een *paar* organen kunnen worden gevonden, die om lokale belangen de regeringsvoordragten willen verdedigen (en men vergete niet, dat *diezelfde* organen vroeger de Noordelijke koncessie niet hebben goedgekeurd!), moet men die verdediging nader door *buitenlandsche bladen* doen plaats hebben! En men zegge dan nog, dat het nationale plannen zijn, die de regering beschermt!

— Ten bewijze hoe de stemming van Amsterdam tegen de regering wordt, dienen de volgende woorden, die in een vliegend blaadje voorkomen:

»Wij herhalen het, de mate der ongeregtigheid en grieven vult zich; de toestand van Amsterdam heeft veel overeenkomst met die van Hessen onder het ministerie *Hassenpflug;* dat de regering één en ander wel beseffe en Amsterdam niet tot denzelfden lijdelijken tegenstand dwinge, welke in 1849 dáár geboden werd. Eenmaal is de maat vol; als de maat vol is, doet één droppel haar overstroomen, en als de overstrooming plaats vindt, blijven de gevolgen voor rekening van het ministerie."

*— Ons wordt van welwillende zijde het volgende ter plaatsing toegezonden:

»*Toussoun Pacha*, de jeugdige zoon van den onderkoning van Egypte *Saïd Pacha*, is tegenwoordig bij den heer *Ferdinand de Lesseps* op zijn buitengoed *de la Chenaie* in *Berrij*. Op zijne terugkomst uit Engeland doet zijn vader hem in Frankrijk eenigen tijd bij den president van de maatschappij van het Suez-kanaal doorbrengen."

Men schijnt daaruit wel te mogen opmaken, dat het met het Suez-kanaal nog niet zoo slecht staat, als de kuiperijen eener enkele mogendheid het zouden kunnen doen vermoeden, en als werkelijk reeds door enkelen was gemeld.

— Op de Wassenaar is geplaatst de luit. ter zee 2. kl. *v. Rosenwald*, en op de Cycloop luit. t. z. 2. kl. *Bogaert*.

— De hoogleeraar *L. Mulder*, te Deventer, heeft van Z. M. den koning der Belgen de gouden medaille met de beeldtenis van Z. M. ten geschenke ontvangen.

— Gister is te Leiden tot dokter in de heelkunde bevorderd de heer *L. C. van Genk*, dokter in de genees- en verloskunde te Etten (Noord-Brabant) na verdediging van akademische stellingen over heelkunde.

— Het nieuwe weeshuis der Hervormde gemeente te Groningen, waarvan den 20. Julij 1858 de eerste steen werd gelegd, is thans voltooid en reeds door een getal van 80 jongens en 60 meisjes betrokken.

*— De Plaatselijke Kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Leijden heeft aan het gemeente bestuur te kennen gegeven, dat zij hare goedkeuring niet zou kunnen hechten aan den voorgestelden maatregel, om door eenig teeken aan de woning, waar zich een of meer choleralijders bevonden, van het bestaan dier ziekte te doen blijken, omdat zij van oordeel is, dat, hoewel de Cholera Asiatica voor besmettelijk gehouden wordt, zij dit echter in een zeer beperkten zin is, en dat alzoo de algemeen heerschende vrees voor die ziekte door dien maatregel slechts noodeloos vermeerderd zou worden.

— Omtrent het studentenfeest te Groningen gevierd, schrijft de *Gr. Ct.* nog 't volgende:

Ruim 6 uur trok de stoet, die zich buiten de Heerepoort verzameld had, de stad binnen, en volgde den vroeger opgegeven weg, overal omgeven door duizenden toeschouwers. Wilden wij in eene optelling treden van de kostumes, waaraan eene meer dan gewone zorg was besteed en die schitterden door pracht en schoonheid, wij zouden van den eerste moeten beginnen, om eerst bij den laatste te eindigen.

Zooals wij reeds kort hebben medegedeeld, stelde de maskerade voor de hoofdpersonen uit de geschiedenis van de vestiging der Europeanen in O.-Indië, in drie groepen verdeeld: de Portugezen, de Nederlanders en de Engelschen. Ieder van deze groepen werd voorafgegaan door den banierdrager der drie genoemde volkeren; terwijl de banier der akademie en de vaandels van de studenten-vereeniging vóór den geheelen trein uit werden gedragen. De optogt bestond uit ruim 80 personen, bijna de helft te paard en de overigen te voet, terwijl en tweetal, de Samorin van Calicut en de Groote Mogol, in eene palankijn werden gedragen

Was het aantal deelnemers dus niet zoo groot als bij vroegere maskerades, daartegenover staat, dat allen nu hoofdpersonen voorstelden, en dus genoegzaam geen enkele rol door huurlingen werd vervuld. De voornaamste persoon was ontegenzeggelijk de keizer van Japan, te paard, onder een troonhemel, aan wiens kostuum geene kosten waren gespaard. Aan alle kostumes moet ook, volgens het oordeel van deskundigen, historische trouw ten grondslag liggen, zoodat men hier de kleederdragt der 16. en 17. eeuw in O.-Indië in een oogopslag kon overzien.

Vier uren lang doorkruiste deze trein de verschillende straten der stad, twee muzijkkorpsen, de hoornmuzijk uit Leeuwarden en de Emder kapelle, lieten bij afwisseling hunne toonen hooren en droegen daardoor ook het hunne bij, om de vrolijke stemming van den avond te verhoogen.

Voor verlichting was nu op eene dubbele wijze gezorgd; de trein kon nog de fakkels niet ontberen, omdat door de kleinere straten geene illuminatie was aangebragt.

De illuminatie der hoofdstraten leverde overigens de meeste verscheidenheid op; hier had men de lampions in guirlandes langs de straten aangebragt, ginds weder hingen ze in kroonen boven het midden der straat, elders waren ze onmiddellijk langs de huizen zelven opgehangen; maar van alle verlichtingen op algemeene kosten droeg de kroon weg die in de O. Ebbingestraat. Niet alleen, dat hier de verschillende kleuren der glazen eene aangename uitwerking deden, maar ook was er nog een sierlijke eereboog opgerigt, prijkende met het Minervabeeld en het wapen der vereeniging *Vindicat atque Polit*.

Het stadshuis was weder geïllumineerd op dezelfde wijze als in het vorig jaar, bij de meerderjarigheid van den kroonprins: de voorgevel was geheel overdekt met lampions en leverde een schitterend gezigt op. Ook de verlichting der studenten-societeit, en van vele partikuliere gebouwen was keurig en verhoogde den aangenamen indruk, dien de versierde stad opleverde.

— Als schrijver der Fransche verhandeling over het Evangelie van Mattheus, wien door bestuurders van het Haagsche genootschap ter verdediging van de Christelijke godsdienst de zilveren eerepenning is toegewezen, heeft zich bekend gemaakt de heer *E. de Muralt*, theol. doct. en eerste bibliothekaris te Petersburg.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 17 *Oct.*, 0,51 El.; + AP. 7.46. Gev. 0 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 17. Okt. 3 voet 7½ duim; 3 voet 9 duim Rijnlandsch.

Oost-Indië.

Uit de gister middag ontvangen Javasche berigten, loopende uit Batavia tot den 24. Augustus, ontleenen wij heden 't volgende:

Per telegraaf van Samarang zijn van Bandjermassin berigten ontvangen, dat zoowel de tuchtiging, welke de opstandelingen aan de Kapoeas van Zr. Ms. oorlogstoomschip Celebes hadden ontvangen, als de daarop gevolgde inname en vernieling van eene sterkte, en van een versterkt vlot, op de bevolking zeer veel indruk gemaakt had. Aan den Goevernements-kommissaris was berigt, dat de rijksbestierder, die men nog te Amoentai geloofde, zich te Karang-Intan ophield. Genoemde kommissarissen zouden zich onmiddellijk derwaarts begeven, om zich hiervan te overtuigen.

Aan het algemeen overzigt van het *Bataviaasch Handelsblad* wordt het volgende ontleend:

»Ten opzigte der expeditie tegen Boni loopen verschillende geruchten: het meest geakkrediteerde is, dat de 11de en 14de bataillons infanterie te Batavia en Samarang eerstdaags naar Macasser zouden vertrekken, en een dagblad voegt er bij, dat de geheele expeditie wederom door den gen.-majoor *Steinmetz* zoude worden aangevoerd: luit.-kol. *Kellerman* als tweede kommandant."

Uit de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo zijn tijdingen ontvangen loopende tot 29 Julij 1859. De krijgsverrigtingen hadden zich bepaald tot eenige verkenningen, welke tot eene ontmoeting met een der zwervende benden opstandelingen hebben geleid, waarbij hun weder eenige afbreuk is gedaan. De kommissie van bestuur was zeer bereidwillig in het opvolgen van bevelen, evenzoo de overige prinsen en de bevolking van Martapoera; evenwel heerschte daar nog geene bedrijvigheid. Omtrent de verblijfplaats pangeran *Hidaijat*, die aan zijn naar het schijnt opgevat voornemen, om naar het hoofdkwartier af te komen, slechts een begin van uitvoering gaf, doch daarop weder teruggetrokken is, verkeerde men weder in onzekerheid. Maatregelen zijn genomen, om hem langs vredelievenden weg tot terugkeer te overreden. Te Pengaron, waarmede de gemeenschap voortdurend ongestremd blijft, sprak men van nog te verwachten aanvallen, die echter niet verwezenlijkt zijn geworden. Met meer grond werd *Poeloe Petak* met een nieuwen aanval Daijaks van Kahaijah bedreigt geacht. Over het geheel kwamen de verschillende berigten daarin overeen, dat de nog zwervende benden gebrek aan levensmiddelen begonnen te ondervinden, en zeer moeijelijk waren te zamen te houden, vermits het grootste gedeelte door dwang genoodzaakt is mede te doen.

Partikuliere berigten van Macassar vermelden dat een gezantschap van Boni op reis was, om vredesonderhandelingen aan te knoopen, daar hun toestand niet langer houdbaar was. De tijdingen omtrent de gezondheid onzer troepen te Badjoa zijn voortdurend ongunstig. Verscheiden officieren en manschappen zijn wegens ziekte weder vervoerd. Men verzekert, dat het civiel en militair bestuur van Celebes weder vereenigd zal worden onder een militair hoofd.

In Tanette (Celebes), hebben tot herstel van rust en orde eenige krijgsbewegingen plaats gehad. *Datoe Bakka*, de gemaal van de leenvorstin van Tanette, had het eergevoel zijner echtgenoot door zijn losbandig gedrag zoodanig gekrenkt, dat deze echtscheiding en zijne verwijdering uit Tanette eischte. Vermits eene verzoening tusschen de beide echtgenooten onmogelijk bleek te zijn, is aan het verlangen der leenvorstin toegegeven. Maar in strijd met zijne jegens het goevernement geuitte goede gezindheid heeft *Datoe Bakka* zich vervolgens niet ontzien om, toen hij op reis van Makasser naar zijne moeder te Batoe Batoe Tanate doortrok, in dit leenvorstendom een rooftogt te ondernemen en zich feitelijk als vijand tegenover het goevernement te stellen. Hij verschanste zich daarna te Patjiro, binnen Tanette's grondgebied hoog op een berg gelegen, en verontrustte van daaruit het omliggende land. Zijne vroegere echtgenoot, de leenvorstin van Tanette, besloot haren gewezen man uit zijne schuilplaats te verdrijven, en rukte den 18. Julij jl. tegen hem op met eenige harer vasallen, ondersteund door eene door den kapt. *van Leyden* gekommandeerde kolonne van geregelde troepen, terwijl zich bij de ongeregelde troepen de ambtenaren *Bakkers* en *Vosmaer* hadden gevoegd. Met zeer veel moeite kwam deze magt langs een uiterst steil bergpad en onder aanhoudend vuren op het plateau, waar Patjiro ligt, dat na een scherp gevecht door *Datoe Bakka* en de zijnen verlaten werd, om in de rigting van Lamoeroe te vlugten. Na het verdrijven van *Datoe Bakka* uit Tanette keerde de overal heen gevlugtte bevolking naar hare kampongs terug, en bragt de verschuldigde hulde aan hare vorstin.

De meermalen voorspelde inval der Boniren in de noorderdistrikten heeft niet plaats gevonden, maar daarentegen hebben zich eenige vijandelijke benden aan de Bonische grenzen verzameld, uit vrees voor eenen inval onzer troepen.

Men meldt van Sambas: In het Landaksche zijn eenige ongeregeldheden voorgevallen tusschen Dajaks en Maleijers, ten gevolge van afpersingen, waaraan de eersten van wege de laatsten hebben blootgestaan. De rust was spoedig hersteld door het oprukken van 75 soldaten, onder bevel van een kapitein.

PETERSBURG, 9 Oktober.

Schamyl is met zijn zoon en 4 muriden alhier in het hotel Snamenski afgestapt, en heeft in een open kales de stad en de militaire overheden bezocht.

Prins *Baryatinski* hoopt thans in dezen winter ook nog *Sefer Bey* en de Cirkassische stammen tot onderwerping te brengen.

De keizer reist tot Odessa door.

TURIJN, 14 Oktober.

Uit Rome schrijft men van den 11, dat de Sardinische gezant den 9 dezer des middags ten half vier ure is vertrokken. De generaal opperbevelhebber had gevreesd, dat zijn vertrek aanleiding tot eenige woelige manifestatie zou geven. Ten half een was een bataljon liniesoldaten nabij het gezantschapsgebouw komen post vatten, tevens al de aangrenzende straten bezettende; terwijl andere troepen zich op de Piazza del Popolo en andere punten posteerden. De cirkulatie voor de rijtuigen was gestremd, en voor de voetgangers zeer beperkt. Op het oogenblik, dat de graaf *della Minerva* in zijn reisrijtuig wilde stappen, kwamen vier gendarmes naar hem toe, die hem moesten geleiden en wier bevelvoerende officier hem een bepaalden weg aanwees, om uit de stad te gaan. De graaf protesteerde tegen de tegenwoordigheid der gendarmes om zijn rijtuig en verklaarde rondweg, dat hij niet zou vertrekken zoo men hem een eskorte opdrong. De gendarmes gingen dan ook niet mede, en de gezant vertrok langs den aangewezen weg, door eene onafzienbare schare, die zelfs achter de soldaten zich had verzameld.

Uit Napels meldt men, dat de in de Abruzzen gekoncentreerde troepen niet tegen de Midden-Italiaansche liga zullen optrekken. Zij waren er, naar men zegt, wel toe bestemd, doch generaal *Roguet* moet den koning er van hebben doen afzien. De toebereidselen blijven echter voortduren. Het legerkorps bedraagt nu 22000 man, en zal nog vermeerderd worden. Er worden vrijwilligers geworven en de vrijkooping van de dienst is opgeheven. De berg Cassino is versterkt en met twee batterijen bezet. Een schip met bommen is uit Napels afgezonden. Een eskader wordt gereed gemaakt, om zee te kiezen, en eene afdeeling der vloot bevindt zich reeds in de Adriatische zee, om eene landing van *Garibaldi* te beletten.

WEENEN, 15 Oktober.

Tyrol wordt aanzienlijk versterkt en krijgt groote garnizoenen. De bouw der nieuwe forten boven Brixen vordert snel. Tusschen Brixen en Botzen worden duchtige versterkingen aangelegd, gelijk mede aan den westelijken oever van het Garda-meer.

De minister *v. Hubner* heeft eene konferentie van Hongaarsche konservativen bijgewoond en daarin de ondervinding opgedaan, dat de volgende zaken voor Hongarije verlangd worden: herstel der oude Hongaarsche gemeente-wetgeving en inrigting met inachtname der historische regten der Hongaren, regt van vertegenwoordiging, landdag, krooning des konings enz. Den heer *v. Hubner* is daarbij te kennen gegeven, dat het beter is alles te laten gelijk het nu is, dan weder een voorloopigen toestand in het leven te roepen. De minister beloofde al zijn invloed aan te wenden, om den keizer tot eene gunstige beslissing in deze te brengen.

— 17 *Okt.* Met. 5 pCt. 72.50; Nat. 78.—; Bank 893.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 207.10; O-Fr. Spoorw.-akt. 262.50; Lomb. Venet. —; Nieuwe —; W. op Lond. 3 m. 12.05; G. 21.

BERLIJN, 16 Oktober.

Aan de *Elberf. Ztg.* wordt van eene goed ingelichte zijde geschreven, dat de bijeenkomst van keizer *Alexander* en den prins-regent te Breslau den 20. zal plaats vinden, bij welke gelegenheid ter eere van den keizer eene luisterrijke parade zal gehouden worden.

BRESLAU, 15 Oktober.

De keizer van Rusland wordt den 20. en de prins-regent den 19. hier verwacht.

LONDEN, 16 Oktober.

Omtrent den dezer dagen overleden ingenieur *Stephenson*, herinnert men, dat hij in 1803 geboren werd, nadat zijn vader, een pond st. verdienende, een jaar te voren met een dienstmeisje was gehuwd. De vader, schoenmaker, besteedde zijn ledigen tijd aan werktuigkundige oplossingen, met zooveel vrucht, dat hij welhaast eene machinenfabriek kon oprigten en den eersten spoorweg van Liverpool tot Manchester legde, waartoe hij de grootste hinderpalen moest overwinnen. Zijn zoon gaf hij eene uitstekende opvoeding, en *Rob. Stephenson* werd spoedig een beroemd ingenieur. Op 25jarigen leeftijd rigtte hij reeds de zilvermijnmaatschappij te Columbia op, keerde later over N.-Amerika naar Engeland terug, en was weldra de ontwerper of medearbeider aan een tal van spoorwegen niet alleen in Engeland, maar in geheel Europa, Amerika, Afrika en Azië. Hij bouwde de bruggen over de straat van Menai en de Victoriabrug over de St. Laurens rivier.

Engeland verloor in enkele dagen twee zijner uitstekendste ingenieurs: *Brunel* en *Stephenson*.

De koninklijke schouwburg te Hull, een der schoonste schouwburgen van Engeland, is den 13. door een brand geheel vernield.

— 17 *Okt.* Gec. 96¼; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 5 pCt. 28, 2¼ pCt. 14¾; Port. 3 pCt. —; Sp. 3 pCt. 46½, 1½ pCt. 34⅛; Rusl. 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Sard. 87.

PARIJS, 16 Oktober.

Naar men verzekert, is de kwestie der hertogdommen te Zurich geregeld. De hertog van Modena zou afstand doen van zijne regten, tegen genot eener schadeloosstelling. Het hertogdom zou aan den hertog van Parma komen met een gedeelte van Parma. Het andere gedeelte van Parma, waaronder Piacensa, zou bij Sardinië gevoegd worden.

De groothertog van Toskane zou in zijne staten terugkeeren, even als de hertogin van Parma eene liberale konstitutie verleenende. De Sardinische regering zou aan de aansluitings-plannen geen gevolg geven, en van de bevolking van Toskane verwachtte men geen verzet. Frankrijk zou vergoeding voor oorlogskosten erlangen.

De ligting voor 1860 zal in Januarij niet worden opgeroepen. Welligt zal de oproeping eerst tegen het eind van het volgende jaar geschieden. Inmiddels worden vele soldaten voorloopig naar huis gezonden.

Admiraal *Jurien de Lagravière* is met zijn eskader weder naar de Middellandsche zee gezonden, waarschijnlijk, om deel te nemen aan de manifestatie van ons eskader tegen de Marokkaansche kust.

De *Univers* beklaagt zich over het verbod tegen de opname der mandementen.

De heer *Edmond About* heeft eene kleine komedie vervaardigd tot onderwerp hebbende den reaktiegeest in Italië.

De *Courrier du Dimanche* behelst een kurieus stuk, dat, mogt het echt zijn, een onbetwistbaar gewigt zou hebben; 't is namelijk het plan der zamenzwering, die te Konstantinopel ontdekt is, en behelst het programma der staatkundige, financiële en godsdienstige hervormingen, welke de eedgenooten voornemens waren in te voeren. De toekomstige Ottomannische konstitutie zou, onder anderen, binnen zekere grenzen de vrijheid van Godsdienst vergunnen, een einde aan den verkoop van ambten en de verspilling van 's lands gelden maken, enz.

Ook behelst dat blad eenige merkwaardige bijzonderheden over de organisatie der zamenzwering, waaraan de geheime leden den naam van »Byzantijnsche unie" gaven. Bij den eed, door hen afgelegd, werd sultan *Abdul-Medjid* erkend, mits hij de door de eedgenooten gemaakte konstitutie bekrachtigde.

— 17 *Okt.* Rente op tijd 3 pCt. 70.—; Fr.-Oost Spw. 550.—; Sp. 1½ pCt. 34½, 3 pCt. 45.

ADVERTENTIEN.

*** De ondergeteekenden geven bij deze te kennen, dat zij zich gaarne zullen belasten met het in ontvang nemen en uitreiken van zoodanige gaven, die de Christelijke liefde hunner stadgenooten ten behoeve der Cholera-zieken alhier, of van hunne nagelatene betrekkingen zoude willen afzonderen.

Utrecht, Mr. W. M. J. VAN DIELEN.
17 October 1859. Mr. A. H. METELERKAMP.
Dr. B. J. DOMPELING.
Mr. P. C. WALLAND.
Dr. N. P. J. VISSCHER.
Mr. W. R. BOER.
Mr. H. WALLER.
Dr. G. A. J. BECKERS.

*** Op heden overleed, op den Huize *Sterkenburg* bij Wamel, in den ouderdom van ruim 78 jaren, Mevrouw A. C. HIEBENDAAL, weduwe van wijlen den WelEd. Gestr. Heer N. DE RIDDER.

17 October 1859.

*** Heden overleed, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der stervenden, na eene kortstondige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot JOHANNA GRADA VAN BERKUM, in den ouderdom van 45 jaren, waarvan ik 23 jaren met haar, door een gelukkigen echt, mogt verbonden zijn. F. ALLENDORF.

Utrecht 17 October 1859.

*** Het behaagde den Heer heden avond aan de heerschende ziekte te *Maartensdijk* plotseling tot zich te nemen onze hartelijk geliefde moeder WILHELMINA ELBERT EGELIUS, wed. van ERNEST VAN PUTTEN, in den ouderdom van 72 jaar.

Utrecht 17 Oct. 1859. J. J. H. KEMMER.

*** De ondergeteekenden betuigen bij deze, ook namens de Familie des Heeren Overledene, hunnen hartelijken dank voor de vele blijken van belangstelling bij het afsterven van den Hoog Eerwaarden Heer J. HARTMAN, in leven R. K. Deken en Pastoor te Utrecht, ondervonden.

Utrecht W. H. A. VAN BIJLEVELT.
den 18. Oct. 1859. H. J. SMIDT.

Soirées Musicales Chantantes,

*** op heden en volgende avonden door de Familie **BUZIAU**, in het Beijersch Bier- en Koffijhuis *Doctrina.* Choorstraat.

7 uur. G. DE BOER.

Ontvangen versch Winter-lager-Kitzinger Bier.

*** De ondergeteekende, zal tot den 27. dezer alhier zijn verblijf houden, en heeft de eer zich minzaam aan te bevelen tot het geven van **SOIREES AMUSANTES** in de hooge **Goochelkunst**, etc. etc., in alle privaat partijen alwaar men hem geliefd te ontbieden.

D. L. BAMBERG, Hof-Mechanicus.

Adres *ten huize van den Heer SON Chirurgijn Dentist.*

BELASTINGSCHULDIGEN.

*** Het is nu de tijd U te doen hooren en door verzoekschriften aan de Regering, met talrijke onderteekeningen zoo mogelijk voor te komen, eene roekelooze verkwisting van **twee en twintig millioenen** gulden en eene jaarlijksche waarborg van twee millioenen voor een tweeden overgang van den spoorweg over de rivieren, waartoe eenige speculanten de regering willen dringen en dwingen, terwijl de Minister verklaarde alsdan geene belastingen te kunnen afschaffen of verminderen, daar toch eene zoo kostbare brug wel voldoende mag zijn, eene tweede belemmering in de rivier grooter en veelmaliger watersnood moet doen vreezen. — Of was de brug bij Westervoort niet reeds de oorzaak van de doorbraak bij de Greb?

Aanbesteding van Aardappelen

ten dienste der Menage.

*** De Commissarissen tot de Administratie bij het Depot van het 7. Regiment Infanterie, zijn voornemens tot de aanbesteding van het bovenstaande voedings artikel over te gaan, op Dingsdag den 25. October aanstaande, des morgens ten 11 ure, waarvan de voorwaarden dagelijks van des morgens 12 tot des namiddags 2 ure ten burele van den Kommandant van opgemeld Depot (Willems Kazerne) zullen ter lezing liggen.

Utrecht den 18. October 1859.

De Commissarissen,
STRÖHMSDORFFER, Kapt.
Y. DE VRIES, Kapt.

*** De Notaris G. H. BROEKMAN, te Vianen, zal in het openbaar, op Woensdagen 19 en 26 October 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *het Zwijnshoofd* te Vianen, bij opbod, hooging en afslag, presenteren te verkoopen:

11 bunders 96 roeden 60 ellen BOUW-, WEI- en HOOILAND, gelegen op de polders Bolgarij en Antena onder Vianen, in 4 perceelen.

Breeder bij billetten, zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten kantore van voorn. Notaris BROEKMAN.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

*** Op Donderdag 20 October 1859, des voormiddags ten 10 ure, zal in genoemd lokaal publiek worden verkocht: Eene groote sortering moderne VUURHAARDEN, KAGCHELS, KOOKFOURNUIZEN, HAARDSTELLEN, KOLENBAKKEN, enz. Alsmede eene groote partij gegoten ORNAMENTEN voor Kagchels en Haarden, *Hoef-, IJS-* en *Risnagels, Basterd vijlen* en divers *IJzerwerk.* — Te zien Woensdag 19 October van 10—4 ure.

De hierbij te voegen goederen, worden dagelijks in het Verkooplokaal aangenomen.

*** De Notaris VAN GEIJTENBEEK, gevestigd te Harmelen, za! op Donderdag den 20. October 1859, des voormiddags 10 ure, ten Huize van C. GROENENDIJK, Kastelein te Kamerik, veilen en verkoopen:

Eene KAPITALE HOFSTEDE, bestaande in eene goed onderhoudene Boerenwoning, Zomerhuis, Schuur, Hooiberg, Erve en Tuin, met derzelver uitmuntende, zeer welige Boomgaard, Bouw-, Wei-, Hoo- en Boschlanden, Weg en Water, alles staande en gelegen in Teckop, Gemeente Kamerik, te zamen groot 26 Bs., 47 Rn., 86 Ellen. Verhuurd tot den 1n Januarij en den 1n Mei 1865 voor *f* 800.— 's jaars.

De voorschreve Hofstede en landen zullen eerst in drie perceelen, daarna 1 en 2 en eindelijk in deszelfs geheel worden geveild.

Breeder bij billetten en nader onderrigt op franco aanvrage verkrijgbaar ten kantore van voorn. Notaris, alwaar de voorwaarden van verkoop in tijds ter inzage zullen gereed zijn.

*** De Notaris VAN GEIJTENBEEK, gevestigd te Harmelen, zal op Vrijdag 28 October 1859, des voorms. 11 ure, in het Logement *Het Wapen van Gouda*, aan de Meern, Gemeente Veldhuizen, publiek veilen en verkoopen:

Eene zeer nette en goed onderhoudene BURGERHUIZINGE, Erve en Grond, met uitgestrekten Tuin, vóór, achter en ter zijde van dezelve, voorzien met goede Vruchtboomen, staande en gelegen aan de Meern, onder Vleuten;

Zijnde inmiddels uit de hand te koop.

Breeder bij billetten en nadere inlichting op franco aanvrage te bekomen ten kantore van voorn. Notaris, zullende de verkoop-voorwaarden aldaar in tijds ter inzage gereed liggen.

MEN VERLANGT TE HUUR of TE KOOP

*** Een HUIS, geschikt om tot een netten Winkel te worden ingerigt, gelegen O. Gracht, Lijnmarkt of Choorstraat of andere goede stand. *Iemand* genegen zijnde den *huur* van zijn huis over te doen, gelieve zich franco te adresseren onder lett. M. Bureau dezer Courant.

*** Bij stille Burgerlieden bestaat gelegenheid voor een bejaarde Heer of Dame tot **Inwoning**, met Kost, Bediening en des verkiezende 1 à 2 vrije Kamers en Huisselijk verkeer. Adres met *franco* brieven onder letter A. aan het Bureau dezer Courant.

*** Ontvangen: de **nieuwste Modellen** van **WINTERMANTELS**, benevens de nieuwste WINTERSTOFFEN. Modellen gratis verkrijgbaar.

A. L. GERRETSEN Jr,
Oudegracht tusschen de Vie- en Jacobiebruggen.

Châles, Zijdenstoffen en Nouveautés.

*** **A. H. SCHLÜTER** heeft de eer de ontvangst te berigten van de **nieuwste Parijzer Modellen** van **Wintermantels**, eene **rijke Collectie Châles** en **Zijdenstoffen**, benevens **nieuwe Fantaisiestoffen** voor **Robes, Broderies, Linten** en andere **Nouveautés**.

Gymnastie en Wapenzaal

OLYMPIA.

*** De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijn **Avond Kursus** en **Privaat lessen** den 1. Nov. een aanvang zullen nemen, belanghebbenden worden verzocht zich voor 30 Oktober aan te melden, Kontributie voor de Avond Kursus is bepaald op *f* 6,00, zonder meer te rekenen van een Nov. 1859 tot April 1860.

Utrecht, A. J. ABSPOEL.
Oktober 1859. Mr. der Akademische
Adres *Zwemschool.* Inrigtingen, enz.

Ingang tot de Zaal in de Zuilestraat.

Heden Dingsdag avond

WEGENS ZIEKTE

GEEN Hollandsche KOMEDIE

AMERSFOORT.

*** De ondergeteekende biedt zich bij zijne vestiging alhier beleefdelijk aan. Hij doet het met vertrouwen, geloovende dat de ervaring in en buiten dit Rijk verkregen, hem in staat stelt, aan elke behoefte en elk billijk verlangen te kunnen voldoen, in alles wat op zijn vak betrekking heeft.

Amersfoort, Lavendelstraat E N°. 403.
17 Oct. 1859. B. J. VAN GOOR,
Horologiemaker.

DAGSCHOOL

voor den Aanzienlijken Stand.

*** De ondergeteekende, die ruim twintig jaren aan het hoofd stond der door hem gevestigde en steeds bloeijende Kostschool te Hilversum, heeft door behoefte aan meer rust daartoe gedrongen, op 1. Augustus jl. zich aan dien werkkring moeten onttrekken. Daar hij zich evenwel aan het onderwijs, maar op kleiner schaal, wil blijven wijden, is hij voornemens om 1. November e. k. alhier eene **Dagschool te openen voor jonge heeren**, wier getal zich echter tot **TIEN** bepalen zal.

Ouders of Voogden, die van deze bijzondere gelegenheid wenschen gebruik te maken, gelieven zich te adresseren: Oude Gracht, achter de Twijnstraat, B. no. 124. De Heeren H. A. DE WAL, BAKE en Ds. BARGER zijn bereid, des verlangende, nadere inlichtingen te geven.

Utrecht, 11 October, 1859. W. VAN LOON.

OESTER BERIGT.

*** De ondergeteekende berigt bij deze, dat bij heden ontvangen heeft een partij extra groote ZEEUWSCHE en TEXELSCHE OESTERS, die bij hem dagelijks versch tegen een soliden prijs te bekomen zijn.

Vischmarkt, het 2de Huis. H. J. REINKE,
van de Servetsteeg, N°. 128. vroeger *H. Koenders*

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 Oktober.

Tarwe tot vorige prijzen; 133, 134 ℔ j b. Pools. *f* 316 a *f* 320; 132 ℔ n. dito *f* 306; 129 ℔ n. Rijn *f* 273. — Rogge ruim prijshoudend; 124, 125, 126 ℔ Pruis. *f* 194, *f* 200 a *f* 205; 123 ℔ dito *f* 192 a/d Zaan; 120 ℔ Odessa *f* 180 kont; 118 ℔ verbr. dito *f* 160; 118 ℔ Petersburg *f* 179; 124 ℔ Golatz *f* 195. — Garst prijsh. en tot vorige prijzen wel te plaatsen. — Haver hooger betaald bij gerijven; 95 a 100/2 ℔ dikke *f* 4.25 a *f* 4,50; 82 a 90/5 ℔ Veen *f* 3.40 a *f* 4.80. — Boekweit lager afgegeven; 118, 119 a 120 ℔ Amersfoort *f* 190, *f* 192 a *f* 194; 118 ℔ Mechelsche *f* 192; 117 ℔ Gordijker *f* 186.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Okt.	Uren.	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerkingen
			N a.						
16	2	zw.	6.0	752.12	64.8	+ 9.9	0.76	0.1	Bewolkt.
	10	zw.	6.5	53.83	53.2	+ 5 2	0.89	3.1	Ligt bew. (*)
17	8	zw.	1.5	56.30	54.3	+ 5.2	0.87	0.	Bewolkt.
	2	zw.	4.5	56.35	60.4	+ 5.6	0.80	0.1	Zw. bew. reg.
	10	w.	0.0	58.91	51.1	+ 3.1	1.00	7.5	Bewolkt.
11	8	zzw.	0.0	60.30	50.4	+ 1.6	0.98	0.	Mist.

(*) 's avonds ten $6\frac{3}{4}$ ure regen zonder zigtbare wolken in het Zenithen ten 7 ure onweer in de verte.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 17 Oktober 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{1}{2}$	$64\frac{1}{4}$
dito dito	3	„	$76\frac{7}{8}$		
dito dito	4	„	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{5}{8}$
Handelmaatschappij. .	$4\frac{1}{2}$	„	$126\frac{1}{2}$		
Oost-Indische Leening	4	„	97		
Aand. Rijn-Spoorweg.	$4\frac{1}{2}$	„	$101\frac{1}{2}$		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{3}{4}$	pCt.	$34\frac{1}{4}$	$33\frac{7}{8}$	$33\frac{5}{16}$
Obligatien	3	„	$45\frac{1}{4}$		
Binnenl. Schuld	3	„	$42\frac{3}{8}$	$42\frac{7}{16}$	$42\frac{7}{16}$
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$44\frac{3}{8}$	$44\frac{1}{2}$	
dito 1856/59 . . .	3	„	$43\frac{1}{8}$	$43\frac{1}{4}$	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	$104\frac{1}{8}$	$104\frac{1}{4}$	
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	$101\frac{3}{4}$	102	
Certifikaten 1840 . . .	4	„	$82\frac{3}{8}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{7}{8}$	$82\frac{7}{8}$
dito 5e Serie	5	„	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{13}{16}$	$91\frac{3}{8}$
dito 1855 6e Serie . .	5	„	$99\frac{15}{16}$	100	
dito Adm. te Londen	$4\frac{1}{2}$	„	$64\frac{9}{16}$	$64\frac{5}{8}$	
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			$157\frac{3}{4}$	158	
Obligatiën	4	pCt.	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{7}{8}$	$78\frac{3}{8}$
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	$101\frac{1}{8}$	$101\frac{1}{4}$	
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	$54\frac{1}{4}$	$54\frac{7}{8}$	$54\frac{3}{4}$
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	$74\frac{1}{8}$		
dito dito Nat. 1854. .	5	„	$59\frac{3}{8}$	60	$59\frac{13}{16}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$29\frac{7}{8}$	$29\frac{1}{8}$	$29\frac{1}{8}$
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	100		
„ 1839, £ 100. .	5	„	$99\frac{1}{2}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.